

Slutrapport

Indhentning af ny viden om dyrevelfærd

Projektperiode: 1. januar – 31. december 2023

3. januar 2024

Proj.nr. 2010440

Version: 1

Init. DSC/mt

Baggrund

Dyrevelfærd er et ofte debatteret emne i offentligheden, og i disse år bliver der større og større fokus på dyrevelfærd, bl.a. i forbindelse med håndtering, transport og bedøvelse forud for slagtning. Dette gør det mere aktuelt for slagterierne at være fagligt opdaterede og på forkant med strømningerne inden for dyrevelfærd.

Samtidig stiller myndigheder og detailhandel i ind- og udland løbende nye og højere krav til, hvordan grise skal håndteres på slagtedagen. For at opretholde den danske branches position som foregangsland på dyrevelfærdsområdet er der derfor behov for at være på forkant med udviklingen af nye metoder til håndtering, vurdering og dokumentation af dyrenes velfærd.

For at kunne servicere og rådgive slagterierne bedst muligt har DMRI gennem årene holdt sig løbende opdateret og på forkant med udviklingen inden for dyrevelfærd – såvel nationalt som internationalt – via deltagelse i webinarer, seminarer og kongresser samt gennem litteratur. Det drejer sig især om områderne: transport af grise, håndtering af grise forud for bedøvelse samt selve bedøvelsesprocessen. Derudover bidrager DMRI løbende med udarbejdelse af notater, artikler, mødeindlæg m.m. for fagligt at understøtte slagteriernes initiativer og strategier på dyrevelfærdsområdet.

Overordnet projektmål

Formålet er at være på forkant med udviklingen inden for dyrevelfærd i forbindelse med transport og slagtning af grise, så DMRI kan servicere og rådgive slagterierne bedst muligt samt varetage danske interesser i internationale fora.

Målgruppen

Slagteribranchen.

Værdiskabelsen

Værdiskabelsen er, at DMRI, med kort varsel, kan "klæde slagterierne på" i forhold til nyeste faglige viden og politisk fokus vedrørende dyrevelfærd på slagtedagen.

Metodeudvikling

Der er indsamlet nyeste viden om dyrevelfærd – såvel nationalt som internationalt – via deltagelse i seminarer, webinarer og kongresser, litteratursøgninger samt deltagelse i møder med interessenter i ind- og udland. I 2023 er der helt specifikt indsamlet ny viden om dyrevelfærd i

forbindelse med håndtering og bedøvelse af grise bl.a. via litteratursøgninger, deltagelse på Humane Slaughter Associations konference i Birmingham (oktober), Kongres for Svineproducenter i Herning (oktober) og ViD-konferencen (november). Derudover har der været to veterinær-specialestuderende tilknyttet sektionen for dyrevelfærd. De studerende har gennemført et projekt, hvor fysiologisk stressreaktions (målt i spyt-kortisol) indvirkning på grises reaktion på CO₂-bedøvelse var fokusområde.

I nedenstående uddybes de nævnte aktiviteter kort:

Litteratursøgninger. Løbende er de nyeste publikationer, der har relevans for håndtering af grise på slagtedagen, gennemgået. Især de nyeste publikationer vedrørende bedøvelse og håndtering.

Deltagelse i koordineringsgruppen vedr. dyrevelfærd (L&F). Deltagelse i kvartalsmøder med Landbrug & Fødevarer, hvor der gensidigt orienteres om igangværende arbejde og nyt fra EU.

Deltagelse i FVST's dialogforum om transport. Deltagelse i halvårlige møder med Fødevarestyrelsen, hvor styrelsen orienterer om aktiviteter og tiltag. Møderne anvendes desuden til at dele idéer samt synspunkter og drøfte problemstillinger på området. Deltagerne er blandt andre repræsentanter fra transportbranchen, Danske Svineproducenter, Landbrug & Fødevarer, Dyr lægeforeningen, AU, DMRI og dyrebskyttelsesorganisationer.

Deltagelse i HSA-konference, Birmingham. På konferencen var der bl.a. et oplæg om et hollandsk firma, der bruger AI til at overvåge velfærd på slagteriet. Der er tale om en kombination af videomateriale og andre sensorer – fx på boltpistolerne (der registrer, hvornår de bruges). Alle medarbejdere har en klikker, der bruges til at identificere tidspunkter af interesse, som så analyseres af AI. Der var også indlæg vedr. lovgivning og brug af CCTV på de engelske slagterier, og oplæg om et alternativ elbedøvelsesanlæg med bedre dyrevelfærd under drivning til bedøver.

Deltagelse i Kongres for Svineproducenter

Der var bl.a. oplæg vedrørende status for og forventninger til den nye EU dyrevelfærdslovgivning, samt hvilke nationale tiltag der er undervejs i de enkelte medlemslande. Af andre emner kan nævnes varmestress hos søer, produktion af hangrise (fordele og ulemper ved produktionen), og vejen mod ingen halekupering i 2050. Der blev bl.a. præsenteret en model for at få flere besætninger med hele haler og skitseret, hvilke skærper til dokumentationskrav af halebid der er på vej. Slutteligt var et oplæg omkring en spansk model, hvor store integratorer ejer hele kæden fra opdræt af grisene, foderproduktionen til primærproduktionen og slagterierne.

Deltagelse i ViD-konference

Teknologisk Institut deltog i den årlige dyrevelfærdskonference afholdt af Videncenter for Dyrevelfærd (ViD). På konferencen blev der præsenteret en faglig redegørelse og implikationer ved den forventede opdatering af EU-lovgivningen om dyrevelfærd. Temaet var "slut med husdyr i bur" på baggrund af et europæisk borgerinitiativ om at højne velfærden for produktionsdyr. I fremtidens griseproduktion bliver bokse og fiksering af søer udfaset. Dette gælder på EU-plan i alle staldafsnit og vil medføre fordele for dyrevelfærden, men også risiko for udfordringer med fx øget risiko for ihjellægning af pattegrise.

Vejledning af veterinærspécialestuderende

To veterinærspécialestuderende har været tilknyttet sektionen for dyrevelfærd. De skrev speciale om indflydelse af stress på bedøvelsesforløbet hos slagtegrise, der bedøves med høj CO₂-koncentration. Specialet viste en klar sammenhæng mellem høje kortisolmålinger (udtryk for stress) og tid til bevidsthedstab. De to studerende afsluttede med et eksamensresultat på 12. Resultaterne vil blive publiceret senere i en peer reviewed artikel.

Konklusion/diskussion

Dyrevelfærd var på dagsordenen i 2023, og tendensen er, at virksomheder og forbrugere vægter dyrevelfærd højt. Igen i 2023 var det helt store fokusområde bedøvelse af grise med CO₂ – og mulige alternativer til denne bedøvelsesmetode. Også transportområdet var i fokus – især i forbindelse med den nye transportforordning, der er sendt i høring i december 2023.

Kontaktinformation

Dorte Schrøder-Petersen
Teknologisk Institut/DMRI
Gregersensvej 9
2630 Taastrup
Tlf. 7220 1359
dsc@teknologisk.dk